

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Славянски филологии

Специалност: (код и наименование)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

..... Българска филология

Магистърска програма: (код и наименование)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

.....

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

--	--	--	--

(код и наименование) Старобългарски преводи в късни ръкописи

доц. д-р Анета Димитрова

Асистент:

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		30
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	
	Научно есе	
	Курсов учебен проект	15
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	15
Обща извънаудиторна заетост		30
ОБЩА ЗАЕТОСТ		60
Кредити аудиторна заетост		1
Кредити извънаудиторна заетост		1
ОБЩО ЕКСТ		2

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Workshops {информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	30
3.	Демонстрационни занятия	
4.	Посещения на обекти	
5.	Портфолио	
6.	Тестова проверка	
7.	Решаване на казуси	
8.	Текуща самостоятелна работа /контролно	
9.	Курсова работа	40
10.		
11.		
12.	Изпит	30

Анотация на учебната дисциплина:

Голяма част от литературата на старобългарски език е превод от гръцки, но до нас са достигнали по-малко от 30 ръкописа, възходящи към старобългарската епоха. Преобладаващата част от книжовното ни наследство е запазено в ръкописи, които датират от по-късно време. Тяхното изследване и разграничаването на текста от преписа изискват внимателен подход и специфични умения. Курсът „Старобългарски преводи в късни ръкописи“ обръща внимание както на особеностите на отделния носител (преписи, преписвачески грешки, правописни редакции, състав на ръкописите и др.), така и на самите текстове (архаични езикови особености и иновации, преводачески принципи, преводачески грешки). Целта на курса е да разкрие и коментира някои аспекти от богатството на старобългарската преводна проза, запазена в ръкописи от XII до XVII в.

Предварителни изисквания:

Курсът е подходящ за студенти, които успешно са издържали изпит по старобългарски език. Познания по старогръцки или друг класически език са предимство.

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

Очаквани резултати:

В края на курса се очаква студентите да разграничават понятията „превод“, „препис“ и „ръкопис“, да четат и разбират старобългарски прозаични текстове в среднобългарски, руски и сръбски ръкописи, да си формират мнение за особеностите на средновековния превод.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	Оригинална и преводна литература от епохата на Първата българска държава. Обща жанрова характеристика на оригиналната и преводната проза.	2
2	Старобългарският език като народен и книжовен, обща характеристика на изразните средства в сравнение с византийския гръцки език.	2
3	Цялостни и частични преводи на поучителни и тълкувателни слова, фрагменти и компилации, сборници.	2
4.	Текст – препис – ръкопис.	2
5.	Ръкописи, които не са от старобългарската епоха или от българската говорна област.	2
6.	Редакции на старобългарския език – руска редакция.	2
7.	Редакции на старобългарския език – среднобългарски правопис, сръбска (рашка и ресавска) редакция	2
8.	Старобългарски преводи, запазени в по-късни преписи. Жития.	4
9.	Старобългарски преводи, запазени в по-късни преписи. Ораторска проза.	4
10.	Основи на текстологията. История на текста.	2
11.	Грешки на преводача, грешки на преписвача.	2
12.	Преводаческа техника, преводачески принципи.	2
13.	Езикови особености на преводите, запазени в късни преписи.	2

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Четене, превод и езиков коментар на откъс от старобългарски превод, запазен в по-късен препис.
2	Сравнение на два превода на един и същи текст – буквален и свободен. Коментар на разликите.
3	
4.	

Библиография

Основна:

1. История на българската средновековна литература. Съст. Анисава Милтенова. С., 2008.
2. Петканова, Д. Старобългарска литература. С., 1997.
3. Петканова, Д. (ред.). Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. С., 1992.
4. Станчев, Кр. Стилистика и жанрове на старобългарската литература. С., 1995.
5. И. Добрев, Ж. Икономова, А.-М. Тотоманова. Старобългарски език за X клас на НГДЕК. С., 1983.
6. И. Добрев, Ж. Икономова, А.-М. Тотоманова. Старобългарски език за XI клас на НГДЕК. С., 1985.
7. И. Добрев, Ж. Икономова, А.-М. Тотоманова. Старобългарски език за XII клас на НГДЕК. С., 1986.
8. Славова, Т. Старобългарски език. С., 2017.
9. Минчева, А. Старобългарският език в светлината на балканистиката. С., 1987.

Допълнителна:

10. Минчева, А. Старобългарският книжовен език в Симеоновия сборник по преписа от 1073 г. – В: Симеонов сборник (по Светославовия препис от 1073 г.). Т. 1. Изследвания и текст. С., 1991, 162–181.
11. Минчева, А. Архаизми и нови черти в езика на преславската книжнина. – Славянска филология, 19, 1990, 138–146.
12. Львов, А. Очерки по лексике памятников старославянской письменности. Москва, 1966.
13. Мирчева, Е. Германов сборник от 1358/1359 г. Изследване и издание на текста. С., 2006.
14. Лалева, Т. Севастияновият сборник в българската ръкописна традиция, С., 2004.
15. Малинин, В. Исследование Златоструя по рукописи XII века Императорской Публичной библиотеки. Киев, 1878.

Дата: 14.06.2018

Съставил:

доц. д-р Анета Димитрова